

Raport de sinteză al interviurilor



Co-funded by the
European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

1 - Introducere

Acest document prezintă rezultatele consolidate ale interviurilor realizate de partenerii proiectului Text it Easy în cadrul WP2 – Activitatea A3.

Obiectivul acestei activități a fost de a colecta informații calitative de la profesioniști, experți și cursanți din domeniul educației adulților, comunicării, accesibilității și alfabetizării, pentru a înțelege mai bine:

- cunoștințele lor despre limbajul simplu și comunicarea clară
- practicile și provocările actuale
- nevoile lor de formare și sprijin
- percepțiile lor asupra publicului care se confruntă cu dificultăți de citire sau înțelegere

Rezultatele vor ghida dezvoltarea curriculumului și a resurselor de formare ale proiectului, menite să îmbunătățească comunicarea clară în educația adulților și în contexte profesionale.

2 - Metodologie

2.1. Obiective generale

Fiecare partener a fost rugat să realizeze cel puțin trei interviuri calitative cu părțile interesate cheie relevante pentru temele limbajului simplu, comunicării, învățării adulților, accesibilității sau creării de conținut.

Interviurile au avut ca scop colectarea:

- nivelul de conștientizare cu privire la limbajul simplu și standardele de ușurință în citire
- practici din viața reală în medii profesionale și educaționale
- nevoile, barierele și așteptările legate de comunicarea clară
- percepțiile grupurilor țintă care se confruntă cu dificultăți de citire și înțelegere

2.2. Profilurile persoanelor intervievate

Partenerii au fost încurajați să diversifice profilul persoanelor intervievate. În cadrul consorțiului, au fost consultate următoarele categorii de părți interesate:

Părți interesate directe

1. Organizații de formare care oferă cursuri de limbaj simplu
2. Formatori și cursanți care au participat la aceste cursuri
3. Freelanceri sau companii care oferă servicii de transcriere în limbaj simplu sau ușor de citit

Părți interesate indirecte

4. Asociații care sprijină persoanele cu dificultăți de alfabetizare
5. Adulți cu dificultăți de alfabetizare
6. Profesori și formatori de profesori (învățământ general sau special)
7. Profesori de comunicare
8. Freelanceri și companii care oferă servicii de comunicare, marketing și redactare de texte
9. Angajați ai marilor companii care se ocupă de comunicarea scrisă, relațiile cu clienții sau documentația serviciilor
10. Personalul din administrația publică
11. Web designeri și creatori de conținut incluziv

Această diversitate de profiluri a permis o perspectivă bogată și intersectorială asupra nevoilor și practicilor în materie de limbaj clar.

2.3. Colectarea datelor

Tuturor partenerilor li s-a furnizat un ghid de interviu semi-structurat. Întrebările au fost adaptate în funcție de profilul persoanei intervievate. Interviuurile au fost transcrise în limba engleză și livrate sub formă de fișiere individuale.

2.4. Interviu realizate

Au fost realizate în total **39** de **interviuri**:

- **România:** 6 interviuri (profesori, profesori de educație specială, membri ai asociației, designer web)
- **Franța:** 4 interviuri (formatori în educația adulților și manageri de formare)
- **Macedonia de Nord:** 10 interviuri (profesori în formarea profesională)
- **Croația:** 8 profesori de educație specială + 8 cursanți adulți
- **Belgia:** 3 profesioniști care lucrează la crearea de conținut incluziv

3. Ghid de interviu

Informații generale

- Nume, e-mail, organizație, funcție
- Vârsta, naționalitate

1. Volumul și contextul scrierii

1.a. Câte pagini de text scrieți pe zi (în format Arial 12)?

1.b. Care sunt principalele tipuri de comunicare (e-mailuri, rapoarte, linii directoare...)?

1.c. Lucrați cu șabloane prestabilite?

2. Inteligibilitate

2.a. Textele dvs. sunt ușor de înțeles pentru publicul țintă?

2.b. Sunt ușor de înțeles pentru toată lumea?

3. Atenție la complexitate

1. Acordați atenție lungimii propozițiilor, sintaxei, dificultății vocabularului?

4. Publicul cu dificultăți de citire

- 4.a. Ce proporție din populație credeți că are dificultăți cu textele scrise?
- 4.b. Care grupuri ar putea întâmpina dificultăți?
- 4.c. Este aceasta o problemă socială importantă?
- 4.d. Ar trebui să luați în considerare acest aspect în activitatea dumneavoastră?
- 4.e. Care sunt obstacolele (timp, organizare, competențe...)?

5. Limbaj simplu

- 5.a. Ați auzit de Easy-to-Read / FALC?
- 5.b. Ați auzit de limbajul simplu?
- 5.c. Cunoașteți diferența?
- 5.d. Ce înțelegeți prin limbaj simplu?
- 5.e. Cunoașteți vreo regulă?
- 5.f. Ați oferit/primit instruire privind limbajul simplu?
- 5.g. Este eficient? Aveți vreun feedback?
- 5.h. Este eficient doar în anumite situații?
- 5.i. Ați dori să o stăpâniți mai bine?
- 5.j. Aveți nevoie de instruire sau este suficientă atenția?
- 5.k. Se va răspândi limbajul simplu?
- 5.l. Ar trebui generalizat?
- 5.m. Ar trebui să se impună instituțiilor publice sau companiilor să îl utilizeze?
- 5.n. Aveți critici sau sugestii?

4. Concluzii principale

4.1. Cunoașterea și conștientizarea limbajului simplu

În toate țările, majoritatea participanților aveau un anumit nivel de conștientizare a necesității unei comunicări clare și accesibile. Cu toate acestea:

- Limbajul simplu nu este cunoscut pe scară largă ca standard.
- „Easy-to-Read / FALC” este mai cunoscut, în special în rândul profesorilor și asociațiilor.
- Mulți confundă limbajul simplu cu FALC.
- Mai mulți profesioniști consideră că știu „intuitiv” dacă un text este clar, dezvăluind astfel o abordare subiectivă.

4.2. Înțelegerea grupurilor țintă

Majoritatea persoanelor intervievate au fost capabile să identifice grupurile care pot avea dificultăți în comunicarea scrisă:

- persoane cu un nivel scăzut de alfabetizare
- adulți care se întorc la studii
- persoane cu dizabilități cognitive sau de învățare
- migranți și cursanți alofoni
- tineri adulți care urmează studii profesionale sau tehnice

Cu toate acestea:

- proporția estimată a persoanelor cu dificultăți de citire era adesea foarte scăzută și subestimată.
- numai profesorii specializați și asociațiile au furnizat estimări realiste.

4.3. Practici actuale

Interviurile evidențiază faptul că:

- Scrierea clară este adesea utilizată numai atunci când se adresează unui public specific.
- Multe organizații creează două versiuni ale aceluiași document:
 - o versiune „originală” (complexă)
 - o versiune „adaptată” (simplificată)
- Limbajul simplu este utilizat în principal pentru:
 - e-mailuri interne și externe
 - informații pentru clienți
 - comunicarea educațională
 - conținutul site-urilor web

Foarte puține organizații creează documente în mod nativ într-un limbaj simplu, ceea ce crește volumul de muncă și reduce consecvența.

4.4. Bariere și provocări

Persoanele intervievate au identificat mai multe obstacole:

1. Lipsa formării și a experților
2. Absența standardizării → reguli interpretate în mod diferit
3. Subiectivitate → imposibilitatea validării lizibilității
4. Constrângeri de timp
5. Dificultate în a convinge angajatorii sau colegii
6. Conștientizare organizațională redusă sau prioritizare scăzută

Lipsa unui standard oficial recunoscut a fost menționată frecvent.

4.5. Nevoile identificate

Părțile interesate au exprimat necesitatea:

- un ghid simplu și standardizat în limbaj simplu, cu reguli și exemple clare
- exemple și șabloane înainte/după
- un dicționar de sinonime sau o listă de cuvinte
- module de formare practică axate pe documente reale
- un instrument de analiză a lizibilității cu punctaj obiectiv
- un set de instrumente de comunicare pentru promovarea limbajului simplu la nivel intern
- materiale de formare accesibile pentru cursanții adulți

Aceste nevoi sunt în deplină concordanță cu obiectivele Text it Easy.

4.6. Eficacitate și percepții

Printre persoanele intervievate care au utilizat limbajul simplu sau ușor de citit:

- Majoritatea au raportat efecte pozitive (înțelegere îmbunătățită, mai puține greșeli, mai puțin stres pentru cursanți).
- Unii au subliniat că PL funcționează cel mai bine pentru documente informative, instrucțiuni, e-mailuri și suporturi pedagogice.
- **O preocupare comună: „Utilizarea limbajului simplu poate părea prea simplistă pentru anumite contexte profesionale”.**
- Acest lucru reflectă necesitatea sensibilizării și a exemplelor profesionale adaptate fiecărui sector.

4.7. Diferențe între țări

Analiza a relevat și diferențe:

- Țările francofone tind să fie mai familiarizate cu dezbaterile privind limbajul simplu.
- Țările din Balcani au exprimat o nevoie mai mare de instrumente practice, exemple și formare.
- Profesorii din învățământul special au demonstrat, în general, o mai mare conștientizare a dificultăților de citire.

5 - Concluzie

Interviurile realizate cu partenerii arată o nevoie clară și comună de îmbunătățire a comunicării clare în educația adulților și în mediile profesionale.

Concluzii cheie:

1. Limbajul simplu nu este suficient de cunoscut și nu este standardizat. 2. Limbajul ușor de citit este mai bine recunoscut, dar încă insuficient utilizat.
3. Scrierea este adesea adaptată după fapt, nu concepută de la început. 4. Profesioniștii subestimează amploarea dificultăților de citire în rândul populației adulte.
5. Există o cerere puternică pentru:
 - reguli standard
 - instrumente practice
 - formare
 - metode de evaluare obiective
6. Crearea unui cadru european de formare și a unor resurse comune este necesară și susținută de părțile interesate.
7. Un eventual sistem oficial de etichetare sau recunoaștere ar putea facilita adoptarea la nivel instituțional.

Aceste concluzii confirmă relevanța și necesitatea proiectului Text it Easy și vor fi utilizate pentru a informa proiectarea modulelor de formare, a instrumentelor digitale și a resurselor dezvoltate în WP3 și WP4.

